

Guía Docente				
Datos Identificativos			2021/22	
Asignatura (*)	Fundamentos de avaliación e diagnóstico		Código	652G04010
Titulación	Grao en Logopedia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Duran Bouza, Montserrat		Correo electrónico	montserrat.duran.bouza@udc.es
Profesorado	Duran Bouza, Montserrat		Correo electrónico	montserrat.duran.bouza@udc.es
	Otero Otero, Patricia			patricia.otero.otero@udc.es
Web				
Descrición xeral	Esta materia pretende que o estudantado coñeza o proceso de avaliación e diagnóstico, así como identificar e decidir sobre os criterios que deben guiar este proceso. Posto que na avaliación da linguaxe a abordaxe é multidisciplinar; deberán coñecer os instrumentos e técnicas a empregar, pero tamén dispor de información básica acerca de as empregadas por outros profesionais. Para que os alumnos familiarícense con algúns destes procedementos as clases teóricas complementarase cunha serie de clases prácticas.			

Plan de continxencia

1. Modificacións nos contidos

Non se realizarán cambios

2. Metodoloxías

*Metodoloxías docentes que se manteñen

- Sesión maxistral

- Actividades iniciais

- Obradoiro (Con atención personalizada)(Computa na avaliación)

? Traballo tutelado (con Atención personalizada) (computa na avaliación)

- Estudo de casos (con atención personalizada) (Computa na avaliación)

? Atención personalizada

*Metodoloxías docentes que se modifican

- Proba obxectiva (non se realizará, xa que a avaliación deste coñecemento se incorpora a metodoloxía dos ?Traballos tutelados?, Obradoiro e dos estudos de caso)

3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado

? Correo electrónico: Diariamente. De uso pra facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados.

? Moodle: Diariamente. Segundo a necesidade do alumnado. Dispoñen de ?foros temáticos asociados aos módulos? da materia, para formular as consultas necesarias.

? Teams: De 1 a 2 sesións semanais (ou mais segundo o demande o alumnado) en pequeno grupo (ate 6 persoas), para resolver dúbidas dos contidos teóricos e para o seguimento e apoio na realización dos traballos tutelados. Esta dinámica

permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades da aprendizaxe do alumnado para desenvolver o traballo da materia.

4. Modificacións na avaliación

Traballo tutelado (50%): En relación ao traballo tutelado valorarase:

? A adecuación metodolóxica das propostas de traballo.

-A profundidade do contido.

-O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar.

-A utilización de fontes documentais complementarias e actuais.

- A presentación e a claridade da exposición.

Obradoiro (20%), terase en conta a presentación dos traballos realizados nas sesións interactivas e a asistencia

Estudo de casos (30%), terase en conta a adecuación do plan de avaliación planteado, así como a utilización de procedementos de avaliación e fontes documentais axeitadas a cada caso.

*Observacións de avaliación:

Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente, agás a asistencia as sesións interactivas.

Para superar a asignatura será requisito imprescindible obter unha calificación mínima de 5 puntos (nunha escala 0-10) no traballo tutelado e na parte práctica (asistencia as clases interactivas, presentación de traballos derivados das clases interactivas, Obradoiro e presentación oral) de forma independente. Na aplicación da "Norma que regula o réximen de dedicación ao estudo dos estudantes de grao na UDC" (aprobada en Consello de Goberno de 29 de maio de 2012), os alumnos aos que lle fora recoñecido a condición de estudantes a tempo parcial e a correspondente dispensa académica,

quedarán eximidos da obrigabilidade de asistencia as sesións interactivas; pero este alumnado deberá entregar os correspondentes informes e traballos na data establecida

5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía

Non se realizarán cambios. Xa dispoñen de todos os materiais de traballo da maneira dixitalizada en Moodle.

Competencias do título

Código	Competencias do título
A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, atrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A9	Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.
A16	Coñecer as características diferenciais da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial.
A22	Saber deseñar, programar e avaliar a actuación logopédica.
A30	Coñecer a actuación profesional e os contornos onde se desenvolve a práctica.
B3	Apreciar as distintas manifestacións da diversidade.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B9	Capacidade de organizar e planificar.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B16	Resolver problemas de forma efectiva.
B21	Tomar decisións con autonomía e responsabilidade.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.	A8	B8	C3
Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.	A7 A9		
Coñecer as características diferenciais da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial	A16		
Saber deseñar, programar e avaliar a actuación logopédica.	A22		
Coñecer a actuación profesional e as contornas onde se desenvolve a práctica.	A30		
Apreciar as distintas manifestacións da diversidade.		B3	
Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.		B8	
Capacidade de organizar e planificar.		B9	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.		B11	
Resolver problemas de forma efectiva.		B16	
Tomar decisións con autonomía e responsabilidade.		B21	
Traballar en equipo e, no seu caso, de forma interdisciplinar.		B24	
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7

Contidos

Temas	Subtemas
I. ASPECTOS CONCEPTUALES	

TEMA 1. Consideracións xerais sobre o proceso de avaliación e diagnóstico	Concepto de avaliación. Obxectivos xerais da avaliación. Modelos de avaliación da linguaxe. Avaliación vs diagnóstico. Avaliación da intervención
Tema 2. Contidos da avaliación da linguaxe	Obxectivos xerais da avaliación da linguaxe. Aspectos básicos a ter en conta na avaliación da linguaxe. A estrutura da linguaxe. Principais métodos de avaliación da linguaxe
II: PROCEDIMIENTOS DE EVALUACIÓN	
Tema 3. Técnicas de recollida de datos: Historia clínica e entrevista	Definición e contido da historia clínica. Definición e contido da entrevista. Técnicas de entrevista. Habilidades para fomentar unha relación de colaboración no proceso de recollida de datos. Utilidade das técnicas de recollida de datos
Tema 4. Observación conductual	Como desenvolver o método de observación. Fiabilidade dos rexistros. Problemas metodolóxicos
Tema 5. Os autoinformes.	Definición de autoinforme. Clases de variables consideradas nos autoinformes. Tipos de autoinforme. Fontes de erro nos autoinformes. Condicións que melloran a exactitude dos autoinformes.
Tema 6. Análise de mostras de linguaxe	Recollida da mostra. Selección dos enunciados. Análise fonolóxico, morfosintáctico e pragmático do contido da mostra.
Tema 7. Pruebas estandarizadas na avaliación da linguaxe	Probas xerais (PLON, BLOC, ELCE, etc.). Probas específicas: Peabody, EPLA, Escalas Batell, etc)
Tema 8. Informe de avaliación	Características do informe de avaliación. Estrutura. Comunicación do informe
III. SESIÓNS INTERACTIVAS	
PRÁCTICAS	- Manexo de a historia clínica e da entrevista - Construción de sistemas de rexistro para a observación de condutas, emprego de os mesmos e cálculo de a fiabilidade das observacións - Elaboración de auto-rexistros de face a a obtención de información tras a presentación de varios casos clínicos. Ademais de utilización de diversos cuestionarios, inventarios e escalas de face a valorar as características de os mesmos, así como as posibles diferenzas e similitudes - Análise de mostras de linguaxe - Aplicación de procedementos estandarizados de avaliación da linguaxe - Elaboración do informe de avaliación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A8 A7 B11	16	32	48
Actividades iniciais	B8 B9	2	5	7
Presentación oral	B16 B24	1	3	4
Proba obxectiva	A8 A7	1	6	7
Traballos tutelados	A7 A8 A9 B3 B21 C7	12	30	42
Obradoiro	A9 A16 A22 A30 C3	10	25	35
Atención personalizada		0	0	0
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A profesora presentará aos estudantes a través dun power point gravado os aspectos centrais dos temas do programa. No caso das prácticas explicará en qué consisten as técnicas e procedementos cos que se traballará en pequeno grupo
Actividades iniciais	Técnica de dinámica de grupos que ten como obxectivo axudar a desenvolver a perspectiva social e a empatía mediante a representación de diferentes papeis dentro de situacións conflitivas onde interveñen diferentes posturas que teñen que ser combinadas. Utilízase para traballar as relacións interpersoais, o comportamento, os valores e as actitudes.
Presentación oral	Os/as estudantes deberán facer unha breve presentación oral (en torno a 15-20min) do proceso de avaliación y diagnóstico seguido no caso elixido para traballar os temas 6 e 7 do programa
Proba obxectiva	Examen tipo test de resposta múltiple
Traballos tutelados	Baixo a tutela da profesora os/as estudantes terán que elaborar un informe de avaliación tras a aplicación de varias probas de avaliación da linguaxe.
Obradoiro	Os/as estudantes poderán realizar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, exercicios, etc) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre temas relacionados coa avaliación da linguaxe, co apoio e supervisión do profesorado

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais Obradoiro Traballos tutelados	Cada estudante terá que realizar ao menos unha titoría planificada obrigatoria na que poderá presentar as súas dúbidas sobre a materia, o estado dos traballos e lecturas previstos e as dificultades xerais que está tendo no seguimento da materia. Estas titorías obrigatorias poderán ser individuais ou en pequeno grupo e serán complementarias coas titorías baixo demanda que se poidan producir ao longo do curso.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Presentación oral	B16 B24	A exposición do traballo tutelado terase en conta de xeito individual en caso de que o traballo se faga en grupo.	10
Obradoiro	A9 A16 A22 A30 C3	A asistencia e presentación dos traballos derivados das clases interactivas contará ata un máximo dun 20% da nota global	20
Proba obxectiva	A8 A7	Os/as estudantes deberán superar un examen tipo test de resposta múltiple	30
Traballos tutelados	A7 A8 A9 B3 B21 C7	Os/as estudantes deberán presentar un informe de avaliación individual despois de levar a cabo unha avaliación do desenvolvemento da linguaxe dun neno/a	40

Observacións avaliación
Para aprobar a materia será requisito imprescindible superar cada unha das catro metodoloxías empregadas na avaliación. Na aplicación da "Norma que regula o réximen de dedicación ao estudo dos estudantes de grao na UDC" (aprobada en Consello de Goberno de 29 de maio de 2012), os alumnos aos que lle fora recoñecido a condición de estudantes a tempo parcial e a correspondente dispensa académica, quedarán eximidos da obrigación de asistencia as sesións interactivas; nenbargantes, estes alumnos deberán entregar os correspondentes informes e traballos na data establecida.

Fontes de información	
Bibliografía básica	A profesora facilitará bibliografía específica para cada un dos temas do programa
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
Recoméndase elixir a impresión a dobre cara na entrega de traballos. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sosenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías